

Професійний стандарт

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

ОПЕРАТОР ПРИ ЧЕРГОВОМУ ПО СТАНЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розробником Галузевою радою при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі
Наказ від 01 грудня 2023 року № 7-ГР

(найменування розробника, протокол, наказ/розпорядження (номер та дата), яким затверджено професійний стандарт)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 42 «Професійні стандарти» Кодексу законів про працю України на підставі висновку СПО сторони роботодавців на національному рівні від 21.11.2023 (лист від 21.11.2023 № 23-2-493) про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів (постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373), зі змінами

I. Назва професійного стандарту

Оператор при черговому по станції

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Обробка оперативної інформації для забезпечення своєчасного і безпечного прийому, відправлення, пропуску поїздів та виконання маневрової роботи на залізничних станціях

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»

Секція Н	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Розділ 52	Складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	Група 52.2	Допоміжна діяльність у сфері транспорту
				Клас 52.21	Допоміжне обслуговування наземного транспорту

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

«Оператор при черговому по станції» 4133

4. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Оператор при черговому по станції – 5 рівень НРК

5. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

- диплом фахового молодшого бакалавра за спеціальністю «Транспортні технології» (на залізничному транспорті)» галузі знань «Транспорт»;
- сертифікат, що підтверджує проходження особою спеціального навчання та перевірку знань з питань перевезення небезпечних вантажів згідно зі своїми функціями та обов'язками у галузі залізничного транспорту за класами небезпечного вантажу;

- сертифікат про присвоєння/ підтвердження професійної кваліфікації особи, виданий кваліфікаційним центром з дотримання вимог, установлених Порядком присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами;
- сертифікат про визнання професійної кваліфікації, з дотриманням вимог, установлених Порядком визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Оператор при черговому по станції	Фахова передвища освіта, стаж роботи з організації перевезень на залізничному транспорті - не менше 1 року	Підготовка на короткому циклі вищої освіти за спеціальністю «Транспортні технології (на залізничному транспорті)» галузі знань «Транспорт»

2. Професійний розвиток

1) з присвоєння наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Оператор при черговому по станції	Не передбачено професійним стандартом	

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

а) підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше ніж одного разу на п'ять років з метою:

- підтримання наявної професійної кваліфікації в межах професії;
- набуття компетентностей для виконання робіт з новими обладнанням, виробами, матеріалами, засобами механізації й автоматизації, у межах оновлених технологічних процесів, з дотриманням правил, нормативно-правових актів і вимог безпечної експлуатації обладнання та умов організації праці

IV. Абревіатури, скорочення

ДСП	Черговий по залізничній станції
АРМ	Автоматизоване робоче місце
ДН	Дирекція залізничних перевезень

РЦУП	Регіональний центр управління рухом
СТЦ	Станційно-технологічний центр оброблення поїзної інформації та перевізних документів
СЦБ	Пристрої сигналізації, централізації, блокування
ТРА	Технічно-розпорядчий акт станції
ПТЕ	Правила технічної експлуатації залізниць України
ІРП	Інструкція з руху поїздів та маневрової роботи на залізницях України
ІСІ	Інструкція з сигналізації на залізницях України

V. Опис трудових функцій

Трудові функції (умовне позначення, назва)	Компетентності (умовне позначення, назва)	Результати навчання			
		Знання	Уміння / навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Обмін оперативною інформацією щодо організації поїзної роботи від ДСП	А1. Здатність засвоювати отриману інформацію щодо виконання поїзної роботи від ДСП та вказівки безпосереднього керівництва станції	<p>A1.31. Інструкція з охорони праці оператора при ДСП</p> <p>A1.32. Порядок користування автоматизованими системами та АРМ</p> <p>A1.33. Посадова інструкція оператора при ДСП</p> <p>A1.34. Правила пожежної безпеки</p> <p>A1.35. Санітарні норми та Правила</p> <p>A1.36. Принцип дії та Правила користування телефонним зв'язком</p> <p>A1.37. Загальні вимоги з електробезпеки</p>	<p>A1.У1. Отримувати та засвоювати інструктаж з безпеки руху та охорони праці</p> <p>A1.У2. Оцінювати поїзну роботу на станції</p>	<p>A1.К1. Інтегруватися до груп, що складають найближче соціальне оточення</p> <p>A1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	A1.В1. Виконувати вказівки безпосереднього керівництва станції
	А2. Здатність отримувати та аналізувати інформацію з автоматизованих систем та від ДСП	<p>A1.32. Порядок користування автоматизованими системами та АРМ</p> <p>A2.31. Нормативний графік руху поїздів</p> <p>A2.32. Норми часу знаходження локомотивів на станції</p> <p>A2.33. Інструкція із складання натурального листа поїзда</p>	<p>A2.У1. Отримувати за допомогою комп'ютерної техніки та від ДСП і аналізувати інформацію щодо поїзної роботи на станції</p> <p>A2.У2. Аналізувати дотримання локомотивними бригадами нормативного часу на підготовчо-заклучні операції</p>	<p>A1.К2. Взаємодіяти в колективі</p> <p>A2.К1. Правильно сприймати, лаконічно та чітко передавати інформацію причетним працівникам</p>	A2.В1. Аналізувати інформацію, отриману з автоматизованих систем та від ДСП

	A3. Здатність якісно здавати та приймати чергування	A1.32. Порядок користування автоматизованими системами та АРМ A3.31. Схематичний план станції та технологія роботи	A3.У1. Приймати та здавати чергування	A1.К2. Взаємодіяти в колективі A2.К1. Правильно сприймати, лаконічно та чітко передавати інформацію причетним працівникам	A3.В1. Нести власну відповідальність за свої дії
	A4. Здатність вести переговори з причетними працівниками	A4.31. Правила користування телефонним зв'язком та автоматизованими системами	A4.У1. Передавати отримані накази виконавцям A4.У2. Звітувати про виконання завдань відповідальному працівникові станції	A4.К1. Чітко доносити інформацію до причетних працівників A1.К2. Взаємодіяти в колективі	A4.В1. Нести власну відповідальність за достовірність наданої інформації
	A5. Здатність вести поїзну документацію	A1.32. Порядок користування автоматизованими системами та АРМ A1.33. Посадова інструкція оператора при ДСП A4.31. Правила користування телефонним зв'язком та автоматизованими системами	A1.У2. Оцінювати поїзну роботу на станції A2.У1. Отримувати за допомогою комп'ютерної техніки та від ДСП і аналізувати інформацію щодо поїзної роботи на станції	A2.К1. Правильно сприймати, лаконічно та чітко передавати інформацію причетним працівникам	A2.В1. Аналізувати інформацію, отриману з автоматизованих систем та від ДСП A3.В1. Нести власну відповідальність за свої дії
<p>Предмети та засоби праці: Стіл, крісло, оргтехніка, комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням та доступом до локальної мережі та інформаційно-довідкових систем, набір ручок різнокольорових, телефон, ТРА станції та технологічний процес роботи станції</p>					

<p>Б. Виконання робіт при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ на станції (в інших нестандартних ситуаціях, згідно з ПТЕ та ІРП) та при відправленні на перегін відбудовних, пожежних, господарських поїздів, допоміжних локомотивів та інших пересувних одиниць</p>	<p>Б1. Здатність засвоювати отриману інформацію щодо виконання поїзної роботи від ДСП та безпосереднього керівництва станції при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ та в інших нестандартних ситуаціях, згідно з ПТЕ та ІРП</p>	<p>Б1.31. ПТЕ Б1.32. ІРП Б1.33. Керівні вказівки щодо використання окремих пунктів ПТЕ, ІРП, ІСІ в залежності від місцевих умов Б1.34. Нормативний графік руху поїздів Б1.35. ТРА та технологічний процес роботи станції</p>	<p>Б1.У1. Перевіряти вільність колії Б1.У2. Переводити стрілку курбелем Б1.У3. Перевіряти правильність приготування маршруту у разі приймання, відправлення та пропуску поїздів при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ</p>	<p>А1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	<p>А3.В1. Нести власну відповідальність за свої дії Б1.В1. Забезпечувати безумовне виконання вимог безпеки руху поїздів</p>
	<p>Б2. Здатність вести переговори з причетними працівниками при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ та в інших нестандартних ситуаціях згідно ПТЕ та ІРП</p>	<p>А1.32. Порядок користування автоматизованими системами та АРМ Б1.34. Нормативний графік руху поїздів А2.32. Норми часу знаходження локомотивів на станції А2.33. Інструкція зі складання натурального листа поїзда Б1.32. ІРП</p>	<p>Б2.У1. Отримувати від ДСП вказівки щодо приготування маршруту або перевірки вільності колії (стрілки) при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ Б2.У2. Доповідати ДСП про приготування маршруту або перевірку вільності колії (стрілки) при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ Б2.У3. Отримувати та передавати телефонограми від ДСП сусідньої станції</p>	<p>А1.К2. Взаємодіяти в колективі Б2.К1. Правильно сприймати, лаконічно та чітко передавати інформацію про отримання вказівки</p>	<p>Б2.В1. Нести власну відповідальність за отримання та передачу інформації під час ведення переговорів Б2.В2. Чітко доводити інформацію Б2.В3. Дотримуватися регламенту переговорів</p>

			Б2.У4. Подавати та сприймати сигнали згідно ІСІ		
	Б3. Здатність вести поїзну документацію при порушенні нормальної роботи пристроїв СЦБ	А3.31. Схематичний план станцій та технологія роботи Б1.32. ІРП Б3.31. Форми первинної облікової документації по господарству перевезень та інструктивних вказівок щодо їх складання	А3.У1. Приймати та здавати чергування Б3.У1. Записувати телефонограми у журналі поїзних телефонограм ф.ДУ-47 та пред'являти для прочитання та підпису	А1.К2. Взаємодіяти в колективі Б3.К1. Правильно сприймати, лаконічно та чітко фіксувати інформацію в поїзній документації	Б3.В1. Нести власну відповідальність за ведення документації Б3.В2. Забезпечувати безумовне виконання вимог ведення поїзної документації
Предмети та засоби праці: Стіл, крісло, оргтехніка, комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням та доступом до локальної мережі та інформаційно-довідкових систем, набір ручок різнокольорових, телефон, радіостанція, курбель, нормативна, довідкова, технічна література за напрямком діяльності, ТРА станції та технологічний процес роботи станції					
В. Дотримання вимог норм та положень з охорони праці, і навколишнього середовища, промислової, пожежної та електричної безпеки, виробничої санітарії	В1. Здатність організувати роботу згідно зі своїми обов'язками при дотриманні вимог норм та положень з охорони праці, і навколишнього середовища, промислової, пожежної та електричної безпеки, виробничої санітарії	А1.31. Інструкція з охорони праці оператора при ДСП А1.34. Правила пожежної безпеки А1.35. Санітарні норми та Правила А1.36. Принцип дії та Правила користування телефонним зв'язком А1.37. Загальні вимоги з електробезпеки В1.31. Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях В1.32. Правила застосування знаків та маркування безпеки на об'єктах залізничного	В1.У1. Знання та дотримання нормативних актів з охорони праці та правил пожежної безпеки В1.У2. Уміння користування засобами індивідуального захисту В1.У3. Користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, піском та ін.) В1.У4. Надавати першу (долікарську) допомогу потерпілим В1.У5. Організувати виконання робіт із надання домедичної допомоги із дотриманням	А1.К2. Взаємодіяти в колективі В1.К1. Терміново інформувати керівництво про нестандартну ситуацію В1.К2. Сповідати професійні аварійно-рятувальні служби В1.К3. Викликати карету швидкої допомоги	А3.В1. Нести власну відповідальність за свої дії В1.В1. Контролювати своєчасне надання домедичної допомоги потерпілим

		<p>транспорту загального користування</p> <p>В1.33. Засоби гасіння пожеж, первинні засоби пожежогасіння</p> <p>В1.34. Засоби звільнення від дії електричного струму осіб, які потрапили під напругу</p> <p>В1.35. Способи надання першої (долікарської) допомоги особам при невідкладних станах</p>	<p>вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки руху, правил пожежної безпеки, санітарних правил і норм</p>		
	В2. Здатність раціонально і ефективно організувати роботу	Б1.35. ТРА та технологічний процес роботи станції	В2.У1. Знання та дотримання технологічного процесу роботи станції, ТРА станції	А1.К2. Взаємодіяти в колективі	А3.В1. Нести власну відповідальність за свої дії
	В3. Здатність додержуватись норм технологічного процесу, виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища	Б1.35. ТРА та технологічний процес роботи станції А1.31. Інструкція з охорони праці для оператора при ДСП В3.31. Пам'ятка з охорони праці для працівників станції А1.34. Правила пожежної безпеки	В1.У1. Знання та дотримання нормативних актів з охорони праці та правил пожежної безпеки В2.У1. Знання та дотримання технологічного процесу роботи станції, ТРА станції	А1.К2. Взаємодіяти в колективі	В3.В1. Нести власну відповідальність за дотриманням вимог технологічного процесу, нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища

	<p>В4. Здатність застосовувати засоби індивідуального захисту у разі потреби при виникненні аварійної ситуації на станції</p>	<p>В4.31. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом В3.31. Пам'ятка з охорони праці для працівників станції</p>	<p>В4.У1. Організувати свою роботу при виникненні аварійної ситуації на станції В4.У2. Застосовувати засоби індивідуального захисту у разі потреби при виникненні аварійної ситуації на станції</p>	<p>А1.К2. Взаємодіяти в колективі</p>	<p>В4.В1. Нести власну відповідальність за дотримання вказівок ДСП при виникненні аварійної ситуації</p>
<p>Предмети та засоби праці: Стіл, крісло, оргтехніка, комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням та доступом до локальної мережі та інформаційно-довідкових систем, набір ручок різнокольорових, телефон, нормативна, довідкова, технічна література за напрямком діяльності</p>					

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

Професійні кваліфікації за посадою «Оператор при черговому по станції» відсутні.

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Галузева рада при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі та акціонерне товариство «Українська залізниця»

Склад робочої групи:

Будніченко М.Л. – заступник начальника відділу роботи станцій виробничого підрозділу «Полтавська дирекція залізничних перевезень» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Василець О.В. – провідний інженер-технолог станції Полтава-Південна виробничого підрозділу «Полтавська дирекція залізничних перевезень» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця» (секретар робочої групи);

Гайдамака С.М. – провідний інженер з нормування праці структурного підрозділу «Служба організації праці, заробітної плати і структур управління» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Немовча О.А. – заступник начальника – начальник відділу роботи станцій структурного підрозділу «Регіональний центр управління рухом» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Глушаченко О.В. – начальник відділу підготовки та підвищення кваліфікації кадрів структурного підрозділу «Служба кадрової політики і соціальних питань» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Іволгін А.Є. – провідний інженер відділу підготовки та підвищення кваліфікації кадрів структурного підрозділу «Служба кадрової політики і соціальних питань» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Радцев М.О. – заступник начальника структурного підрозділу «Лубенський центр професійної освіти» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Рішко Т.І. – методист структурного підрозділу «Лубенський центр професійної освіти» регіональної філії «Південна залізниця»;

Артеменко О.В. – заступник голови Дорпрофсожу регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»;

Щербина О.В. – ревізор з безпеки руху апарату безпеки руху поїздів і автотранспорту регіональної філії «Південна залізниця» Департаменту безпеки руху АТ «Укрзалізниця»;

Белан І.П. – начальник сектору безпеки праці відділу охорони праці регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця».

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ Галузевої ради при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» від 01 грудня 2023 р. № 7-ГР

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні від 21.11.2023 (лист від 21.11.2023 № 23-2-493) про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту «Оператор при черговому по станції» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373), зі змінами.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

« _____ » _____ 2023 р.

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

2028 рік